

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

बुलडाणा जिल्हा

२०००-२००१

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक
व
आर्थिक समालोचन
2000-2001

जिल्हा :- बुलडाणा.

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, नियोजन विभाग,

321

15

228

7

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2000-2001

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

जिल्हा - बुलडाणा.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
[एकाप्राकृतिक रचना				
अ) भौगोलिक स्थान				
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	19.51 ते 21.17	16.4 ते 22.1
	2) पूर्व रेखांश	अंश	75.57 ते 76.40	72.6 ते 80.9
	ब) हवामान 97-98 1		(1997-98)	(1999-2000)
	तापमान			
	1) किमान	डिग्री सेल्सियस	10.00	5.0
	2) कमाल	डिग्री सेल्सियस	42.20	47.7
	3) पर्जन्य (बुलडाणा केंद्र)	मि. मि.	685.00	1292.53
	क) प्रशासकीय विभाग [00-01.1			
	1) तहसिल	संख्या	13	353
	2) पंचायत समित्या	संख्या	13	321
	3) टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	2	उ. ना.
	4) एकात्मिक ग्रामिण विकास प्रकल्प	संख्या	--	--
	5) शहरे	संख्या	11	378
	6) गावे (एकूण)	संख्या	1427	48722
	1) निर्जन	संख्या	128	उ. ना.
	2) वस्ती असलेली	संख्या	1299	48722
	7) क्षेत्रफळ	चौरस कि. मी.	9661	307713
	दोना प्रशासकीय संस्था [00-01]			
	1) पंचायत समित्या	संख्या	13	321
	2) महानगरपालिका	संख्या	--	15
	3) नगर परिषदा	संख्या	11	228
	4) कटक मंडळे	संख्या	--	7
	5) ग्रामपंचायती	संख्या	866	27738
	6) पोलीस ठाणी [99-00]	संख्या	27	908 [2000]
	7) पोलीस आउट पोस्ट [99-00]	संख्या	12	1775 [2000]

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
[तीन] लोकसंख्या [2001]				
1)	ग्रामीण लोकसंख्या	आकड्यात	1752978	55782513
2)	नागरी लोकसंख्या	आकड्यात	478850	41019734
3)	एकूण लोकसंख्या	आकड्यात	2226328	96752247
4)	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या [1991]	आकडे हजारात	217	8758
5)	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी.	11.50	11.09
6)	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	95	7318
7)	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	5.03	9.27
8)	पुरुष	आकडे हजारात	966	40826
9)	स्त्रिया	आकडे हजारात	920	38111
10)	स्त्री-पुरुष प्रमाण	1000 पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण	945	934
11)	घनता	दर चौरस कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	230	314
12)	साक्षरतेचे प्रमाण [2001]			
1)	एकूण	टक्केवारी	64.85	77.30
2)	पुरुष	टक्केवारी	74.03	86.30
3)	स्त्रिया	टक्केवारी	55.14	67.50
4)	राज्यामध्ये जिल्हयांचा क्रमांक	संख्या	--	--
[चार] कृषि [अध्यायी II 97-98]				
1)	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	967	30758
2)	जंगल व्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	73	5306
	त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	7.55	17.45
3)	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	आ बिगर शेती वापरा - सालील जमीन	हजार हेक्टर	24	1301

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
	ब) पडीक आणि लागवडी- लायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	37	1633
	क) एकूण [अ व ब]	"	61	2937
4)	<u>पडीक जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन</u>			
	1) कायम गुरेचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	33	1341
	2) झाडे सुडूपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	7	226
	3) लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	27	903
5)	<u>पडीक जमीन</u>			
	1) चालू पड	हजार हेक्टर	18	1189
	2) इतर पड	हजार हेक्टर	39	1161
6)	<u>पिकाखालील क्षेत्र</u>			
	1) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	646	17636
	2) दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	178	4620
	3) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	824	22256
7)	<u>ओलित क्षेत्र (96-97 अंतिम)</u>			
	1) निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	378	2959
	2) एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	469	3647
8)	<u>महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्य)</u>	हजार हेक्टर	4992	13382
9)	<u>वहित धारण जमीन अंतिम (1990-91)</u>			
	1) 2 हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या हजारात	179	6003

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
	2) 2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	457	3297
	3) 10 हेक्टर पेक्षा जास्त	संख्या हजारात	85	171
10)	जमीन महसूल वसुली [2000-2001] [सुधारीत]	लाख रुपये	329	9200
11)	जिल्हा परिषदेचा उपकर	हजार रुपये	11560	उ. ना.
12)	पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रुपये	उना.	---
[पांच]	<u>पशुसंवर्धन [पशुगणना 1997]</u>			
	1) एकूण पशुधन	संख्या हजारात	1095	39793
	2) गाई व बैल	संख्या हजारात	572	17949
	3) म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	119	6484
	4) मेंढ्या	संख्या हजारात	96	--
	5) शेळ्या	संख्या हजारात	288	14716
	6) कांबड्या व बंदके	संख्या हजारात	289	34984
[सहा]	<u>सहकार [2000-2001]</u>			
	1) सहकारी संस्था	संख्या	1786	158016
	2) प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या	570	20551
	3) प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थाची सभासद संख्या	संख्या हजारात	317	10205
	4) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	174	22035
	5) प्राथमिक कृषि पतसंस्थांनी दिलेली कर्जे	रुपये कोटीत	82	3178
[सात]	<u>जल सिंचन [जून-2000] च्या अखेर पर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्यासाठीील लाभक्षेत्र</u>			
	1) मोठे प्रकल्प	संख्या	--	31
	2) मध्यम प्रकल्प	संख्या	9	165
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	20	उना.
	3) लघुप्रकल्प [राज्यक्षेत्र] लाभक्षेत्र	संख्या	उना.	2175
	4) सिंचन विहिरी खाली भिजणारे क्षेत्र (96-97)	हजार हेक्टर	378	उ. ना. 1912

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
[आठ] उद्योग [2001 अखेर]				
1)	नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	325	34603
2)	नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू कारखाने]	संख्या	242	29562
3)	सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या [2000-2001]	संख्या	1	143
4)	सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन [2000-2001]	हजार म. टन	774	6356
5)	सर्व सुत गिरण्यांची संख्या [2000-2001]	संख्या	9	233
[नऊ] वीज [दि. 31. 3. 2001 अखेर]				
1)	वीज पुरवठा केलेली शहरे व सेडी	संख्या	1376	39413
2)	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1365	उ. ना.
3)	वीज पुरवठा केलेले पंपसंच [मार्च , 2001 अखेरपर्यंत]	हजारात	79	2328
4)	बसविण्यात आलेली गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	--	--
[दहा] सार्वजनिक आरोग्य [2001]				
1)	रुग्णालये	संख्या	14	1102
2)	दवाखाने(P. H. C. म्हणून श्रेणीवाढीमुळे संरक्षित घट)	संख्या	31	1544
3)	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	52	1768
4)	प्राथमिक आरोग्य पथके [अस्थायी]	संख्या	-	169
[अकरा] शिक्षण [2000-2001]				
1)	एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	2036	65727
2)	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	323	12013
3)	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	8	311
4)	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	42	39

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
---------	-----	--------	--------	------------

[बारा] - माध्यमिक शिक्षण [2000-2001]

1)	दुर्यम शाळा.	संख्या	300	15284
2)	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	196	9242
3)	शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	5	253
4)	प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	39	37

[तेरा] उच्च शिक्षण [2000-2001]

1)	संस्था	संख्या	30	1599
2)	एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	14	939

[चौदा] अ) प्रौढ शिक्षण [2000-2001]

1)	प्रौढ शिक्षण केंद्र [साक्षरता केंद्रे]	संख्या	2700	उ. ना.
2)	प्रौढांची उपस्थिती [साक्षर]	संख्या हजारात	126	उ. ना.

ब) तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण
[2000-2001]

1)	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	16	618
1.)	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	12	347
2.)	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	266
2)	शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेशक्षमता	संख्या	1760	92384
3)	पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता.	संख्या	2	140
		संख्या	उना.	41000
4)	पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेशक्षमता.	संख्या	1	184
		संख्या	200	33270

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
	5) व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट), व त्यांची प्रवेश क्षमता.	संख्या संख्या हजारात	31 उ. ना.	उ. ना. उ. ना.
[पंधरा]	<u>परिवहन आणि दळणवळण</u> (मार्च 2001 अखेर)			
	1) एकूण रेल्वे मार्ग लांबी	किलोमीटर	105.84	5459
	2) रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	अ) बारमाही (31.3.2001)	संख्या	766	36275
	ब) हंगामी	संख्या	134	2654
	3) एकूण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)	किलोमीटर	4701	216968
	4) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किलोमीटर	86	3710
	5) राज्य महामार्गाची लांबी	किलोमीटर	972	32568
	6) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किलोमीटर	1303	45543
	7) इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किलोमीटर	1067	43511
	8) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	किलोमीटर	868	91618
[सोळा]	<u>एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>			
	1) द्वारिद्वय शैखालील कुटुंबे (1997-98) 1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार	संख्या लाखात	1.51	38.91
	2) सुवर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना स्वरोजगाराची संख्या (2000-2001)			87998
[सतरा]	<u>रोजगार निर्मिती (2000-2001)</u>			
	अ) रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस (लाखात)	22.32	1112
	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना (2000-2001 अखेर)	मनुष्य दिवस	7.11	316

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
[अठरा]	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना</u>			
	आदिवासीकरीता आश्रमशाळा (31.3.98) विद्यार्थी	संख्या संख्या	3 उना.	731 248298
[एको]	<u>मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना [1997-98]</u>			
	1) मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे	संख्या	9	192
	2) वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	655	12797
[वीस]	<u>जिल्हा नियोजन 2000-2001]</u>			
	1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद.	रुपये कोटीत	28.38	3794.79
	2) अनुशेष भरून काढण्या- साठी तरतूद.	रुपये कोटीत	27.13	242.10
[एकवीस]	<u>नागरी पुरवठा [2000-2001]</u>			
	1) रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1500	48055
	2) पुरविलेला एकूण साठा			
	अ] गहू	हजार टन	24.3	1270
	ब] तांदूळ	हजार टन	26.1	684
	3) शासकीय गोदामे (30-6-2001]	संख्या	20	994
	4) साठविण्याची क्षमता. (जून, 2001 अखेर]	मेट्रीक टन	8550	584

टीप :- 3. ना. -- उपलब्ध नाही.